

רשימת המפוטרים והמועברים מתפקידם

דאנשיים

שרם
מניו יורק

שנדר
לניו יורק

עלה פנים

שרמן
התחזק

דפנה
מועבר

מעולם לא היתה חברת אל-על שרויה במתח כה רב כמו בשבוע האחרון. הניחושים ואפילו ההימורים וההתערבויות לגבי מנהלי החברה והפקידים הבכירים שלה. שיהיו ברשימת המפוטרים בעיקבות ד"ר מקנזי, הרקיעו שקקים.

יושבראש מועצת המנהלים של אל-על, אברהם („בומה“) שביט, ממלא עדיין את פיו מים לגבי מי שישולקו מהחברה ומי שיועברו מתפקיד לתפקיד. בומה גם אינו מתכוון לפרסם את הרשימה, שאותה ערך במכה אחת, בהתייעצות עם עוזרו יוסף („יוסי“) אלשיך. בימים הקרובים יודיע בומה על כמה שינויים וכמה פירטורים, ורק בשבועות הבאים הוא ישלים את כל המערך החדש של אל-על. אולם הרשימה כבר היתה מוכנה אצל בומה — עוד לפני פירסום ד"ר מקנזי ועוד לפני פירסום המאזן האומלל של אל-על.

החילוף המשמעותי ביותר באל-על יהיה חילוף מנכ"ל החברה, יצחק שנדר. שנדר הוא יריד של בומה, ומונה על ידו כמנהל החברה. רעיותו של שנדר היא עובדת בכירה בחברת כנס, שבה היה בומה עד לא מכבר שותף, ושתי המישרות שביט ושנדר, הן בידודות רבה.

למרות זאת לא הסכים בומה, ככל הנראה מטעמי זהירות, לתת לשנדר את התואר של מנכ"ל החברה. עד היום נושא שנדר בתואר „מנכ"ל אל-על בפועל“. למרות ידידותו עם בומה ייאלץ שנדר לעזוב את הנהלת החברה. הוא הסתכסך עם יוסי אלשיך, היועץ שהובא מהתאחדות התעשיינים. אחרי תקופת מה של ייעוץ מצא עולם התעופה חן בעיני אלשיך, ועתה הוא רוצה להיות המנכ"ל. לבין שנדר, וככל הנראה הוא יבחר באלשיך, לשנדר יוצע המינוי של מנהל אל-על בניו יורק, במקומו של ירחמיאל שרם, אשר לגביו כבר החלט כי יעזוב את החברה. במקרה שנדר ייעלב מהתרגיל של בומה-אלשיך ויפרשו, יקבל את סניף ניו יורק הסמנכ"ל למיסחר, ברוך לילן, איש בכיר נוסף באל-על, שיילאץ להתפטר, הוא משה („מוסיק“) יופה, נציג אל-על בלונדון. יופה שהיה בלונדון כבר חמש שנים, ובאל-על הוא נחשב כאיש מיינהלה מצויין. לאחרונה הסתכר יופה בפרשה, כשלא רצה לפנות את מקומו בבורסה הראשונה לנוסעת ששילמה מחיר מלא עבור הכרטיס, ושרגלה היתה חבושה בגבס. כשהתגלתה הפרשה, אולץ יופה על-ידי שנדר לשלם מכיסו את מחיר הכרטיס הטיסה שלו.

מנהל סניף חשוב נוסף שיילאץ להתפטר הוא אוטו הרשטיג, הנמצא בפאריס פחות משנה. למרות זאת החליטו בומה ואלשיך לפטרו. הרשטיג נחשב כנאמן של בומה, ובעת שהיו שמועות לגבי עסקים פרטיים של בומה עם סוכני-ניסיונות מצרי גדול, בעודו משמש כיושבראש מועצת מנהלי אל-על, שלח בומה את הרשטיג להגן עליו לפני עיתונאים, והרשטיג עשה זאת בהצלחה מרובה.

שתי סוכריות

מילכך אלה יפוטרו או יועברו מתפקידים הפקידים הבכירים הבאים באל-על:

- ראובן יחיאלי ראש אגף כוח-האדם יאלץ אף הוא לפרוש.
- זכריה („סאשה“) דפנה, מנהל אגף השיווק באל-על — אגף אשר לו מוקדש פרק נרחב ב"דוח" מקנזי — ייאלץ לעזוב את התפקיד.
- מי שהיתה מוכרת הנהלת החברה וקיבלה את תפקיד הנציגה המסחרית של אל-על בניו יורק, לובה וולק, תיאלץ לצאת לגימלאות. וולק הצליחה להגשים את עצמה על הוועדים, בעת שהיתה מוזכרת ההנהלה בתואר של סמנכ"ל החברה. והכל חשבו שעם פרישת מרדכי בן-ארי, שהיה יריד אישי קרוב של וולק, היא תסולק. אולם בומה החליט להמשיך במיקרה של וולק במדיניות בן-ארי, ונתן לוולק את אשר ביקשה: ניו יורק, עתה כדי לרצות את הוועדים, אשר עוררו לפני ימים אחים מחדש את פרשת

מקנזי המליצה להפסיק את טיסות-השכר למקומות שבהם יש טיסות רגילות של אל-על, ולקיימן רק לאתרי-נופש. בעקבות המלצת מקנזי יהיו לאל-על, עם חברת ארקיע או בלעדיה, טיסות-שכר לרודוס, לקפריסין, ליוון ולפורטוגל, והטיסות הרגילות של אל-על ליעדים אלה יבטלו. כמה מהמועמדים לפיטורין כבר קיבלו הדלפות או רמזים על כך שבומה יוסי אלשיך החליט לפטרם. אלה מכינים עתה חומר רב ושורת שאלות, אשר יוגשו לשרת-החברה, לחברי הדירקטוריון של אל-על לשלם ולחבריי-כנסת.

לדברי המועמדים לפיטורין, שהחליטו על מילחמת-הנגד, מעוררת כל פרשת מקנזי ופירסום המאזן של אל-על לפחות כמה תמיהות. הם שואלים מדוע עיכב בור מה שביט את פירסום מאזן אל-על, שהיה מוכן כבר בחודש אפריל השנה, עד לשבוע שעבר, כדי לפרסם אותו יחד עם ד"ר מקנזי. כן טוענים מתנגדי בומה שמקנזי הביאה שבכונות מוכנות. אחד מהם טוען שראה את ד"ר מקנזי על חברת ק.ג.מ. ומילכך השם של ק.ג.מ. הוא זהה במרבית פרטיו הענייניים לד"ר של אל-על. המתנגדים לפיטורים טוענים שבומה ואלשיך הגמישו את ד"ר מקנזי ונתנו לו את הפירושים שלהם. מקנזי לא ציין שמות, ואף לא תפקידים, שבהם יש לקצץ — הד"ר התייחס בעיקר לבעיות. מתנגדי הד"ר טוענים כי הוא לא עלה רק 357 אלף דולר, שהם למעלה מ-22 מיליוני לירות, כפי שהודה בומה, אלא הרבה יותר. יותר מ-12 עובדי מקנזי, ביניהם כמה ישראלים יורדים וכמה עובדים שהביאו את מישפחותיהם, חיו בארץ. חלקם במלונות-פאר ואחרים בדירות מפוירות שנשכרו עבורם — כל זאת על חשבון אל-על.

שכר החיסכון

— הפסד

ב „אל-על“ מתרבים הקולות הטורענים שמצבה של החברה בשנת הכספים 80/81 — שנה שכולה בסימן בומה שביט — לא יהיה טוב יותר מזה של השנה הקודמת, שאת הפסדיה מצדיק שביט בכך שהוא לא היה יודע שהחודשים הבאים יהיו החודשים הגרועים ביותר באל-על מבחינת התפוסה, ואין שום רמז לכך שהתפוסה תעלה ביתר ארבעת החודשים שנותרו עד סיום השנה התקציבית. על פי הערכת כלכלני אל-על יהיו הפסדי החברה בשנת-הכספים הבאה נמוכים רק בשני מיליון דולר מההפסדים השנה, שהגיעו ל-90 מיליונים לפחות.

רבים באל-על טוענים גם שהביזבז בחברה לא פסק כלל. רק לאחרונה חזר בומה שביט מסיוור בן 30 יום בארצות-הברית, שרק 15 מהם הוקדשו לשיבות ולפגישות בענייני אל-על. שביט אמנם לא הביא עימו שום קבלה לתשלום, אך הטענה היא שהוא לא תיפקד משך חודש תמים באל-על.

פרשה המרגינה את הטייסים, בעיקר, היא פרשת מכירתם של שני מטוסי בואינג 720. לדבריהם הוכח כבר, אחרי שהגיעו המטוסים החדשים שנחכרו, בואינג 737, שהמטוסים שנמכרו היו טובים מהחדשים, ואף חסכוניים יותר. אל-על הפסידה על מכירת הבואינג 720. לפני המכירה היא שיפצה כל אחד מהם והדבר עלה כ-400 אלף דולר, ומכרה אותו אחר כך בחצי מיליון דולר. ההפסד על המכירה היה בסך הכל 100 אלף דולר למטוס, כסום המעורר גיחוך בעולם התעופה. יש גם החולקים על כך שפיטורין 500 עד 600 עובדים נוספים יביאו לחיסכון משמעותי. הפיטורין יביאו לחיסכון של 500 מיליון לירות, שהם פחות ממיליון דולר, ולדעת רבים ייצא החיסכון בהפסד. כבר עתה ברור שבומה לא יצליח לפטר עובד אחד מצוותי-התחזוקה ומצוותי-האוויר. צוותים אלה דורשים שלפני שייגע בהם, בומה מיספר הרבה יותר גדול של אנשי מניהלה, וגם או הם יוכרזים רק לוותר על השעות הנוספות שלהם, כדי שלא יצטרכו לפטר אנשים מקרב שני ציבורים מיקצועיים וחוקים אלה.

בומה שביט לבטל את „מרכז השליטה“ שהוקם בתקופתו של מרדכי („מוסי“) הוד. למרכז-השליטה של אל-על יצא שם בקרב חברות-התעופה הזרות, כאחד מ-מרכזי-השליטה המיקצועיים והטובים ביותר. בומה החליט, מבלי שידבר יש ביסוס בד"ר מקנזי, לבטל את המרכז ולפטר או לערוך הסבה מיקצועית לעובדי. ד"ר טענתו התקיימה אל-על ללא מרכיב השליטה עד לתקופתו של הוד, והיא יכיר לה להמשיך ולהתקיים גם ללא מרכז אחרי הוד.

המחלקה היחידה שלא טפעה מקיצור צימ באל-על בעיקבות ד"ר מקנזי תהיה מחלקת-ההסברה ויחסי הציבור. על-פי הוראתו של בומה, הפכה מחלקה זו לאגף שבראשו הועמד ארוולד שרמן, מי שהיה פעם דובר אל-על ואחרי-כך נציג החברות באתונה. מונה דובר חדש, קלמן בראון, הכפוף לשרמן. שביט יודע שרק מערכה טובה של יחסי-ציבור ויחסים עם עיתונאים התחברה, עלולה לעזור לו מול מצבה האפל של חברת התעופה הלאומית.

שינוי נוסף הועמד לחול באל-על הוא קבלת המלצות ד"ר מקנזי לגבי טיסות השכר. חברת-היעוץ מקנזי נזפה בצורה חריפה באל-על על מדיניות טיסות-השכר שלה. אל-על היתה מקיימת טיסות כאלה לאחיים שאליהם היא היתה מקיימת טיסות רגילות. כל נוסע בטיסת-השכר של אל-על בא על חשבון הטיסות הרגילות.

וולק, החליט בומה להחזיר אותה לארץ, למרות שהיא עדיין לא הופסקה לחמם את כיסאה בארצות-הברית.

- לאיש החזק בוועדים, איתן רוזנמן, יושבראש ועד עובדי התחזוקה, יתן בומה שתי סוכריות נוספות. רוזנמן היה היריב הכי גדול של וולק, ובומה החליט לרצות אותו עד הסוף. שני מנהלים באגף-התחזוקה, שנואיי-נפשו של רוזנמן, אריה פרידמן ויוסף („ג'ו“) לינור, יסולקו.
- הכל ממתנים באל-על לביצוע מסך גות ועדת חיים שטסל, שהוקמה כדי אל-על למקונות. ועדת שטסל המליצה לבדוק את בעיות תש"ח. חברת הבת של למכור את חברת תש"ח, ובעקבות זאת ייגורו חברות-בת נוספות של אל-על, ופרן טורס ושרון טורס. מנכ"ל תש"ח, גידעון אלרום, ממתין למימוש מסקנות ועדת-שטסל ולהתפטר מהחברה. ככל הנראה תנצל אל-על את התפטרותו ותבקש גם מסגנו, בני גבאי, לעזוב את החברה.
- ימיו של מנהל סניף סקנדינביה של אל-על, גוסטב וגנהיים, היושב בשטוקהולם, ספורים.
- לגבי שגים נוספים המופיעים ברשימת המפוטרים והמורחקים יש עדיין סימני-שאלה. אך נראה שהם בכל זאת ייאלצו לעזוב את החברה. אלה הם ראובן אלכסנדר, נציג אל-על בווינה, ומרדכי תוראל, הנציג בשווייץ.

בנוסף עדיין פוטרו הבכירים, מתכוון